

att damidrottens utveckling inte kan förstås som en varken entydig eller rak linje, vilket gäller för det mesta inom samhällsutveckling.

En viktig poäng som Tolvhed lyfter fram från intervjuerna är att alla framgångsrika idrottskvinnor inte vill framställas som feministiska förgrundsfigurer. Inte heller säger de sig ha upplevt sig negativt behandlade på grund av könstillhörighet, även om den könsbaserade kampen för ekonomiska resurser var ständigt närvarande. I det sammanhanget bjuder Tolvhed till vidare tankar om genusanalys och poängterar hur den ofta har präglats av undertoner där feminint kodade praktiker jämföras med något icke-eftersträvansvärt, vilket kan och bör ifrågasättas.

Som jag ser det är bokens huvudsakliga poäng att samhällets genusordning påverkar de ideologier och praktiker som omgärdar idrotten, men att idrottsrörelsen också har möjligheter att forma och omformulera den rådande genusordningen. Utvecklingen för kvinnor i idrotten tydliggör kontinuitet och förändring i kvinnors idrott som väcker nya frågor, precis som god forskning ska göra.

Sammanfattningsvis är *På damsidan* ett gediget forskarhantverk som kännetecknas av tydliga och noggranna metodologiska resonemang, omfattande teori och empiri i en framåtsträvande dialog som dessutom förmedlas på ett lättillgängligt språk.

Linnéuniversitetet

CECILIA JONSSON

Daniel Nyström, *Innan forskningen blev radikal: En historiografisk studie av arbetarhistoria och kvinnohistoria* (Umeå: Umeå universitet 2015). 283 s.

Innan forskningen blev radikal är en idéhistorisk avhandling som behandlar historiografi om forskning, närmare bestämt om arbetarhistoria samt kvinnohistoria. Titeln syftar på att historiografen oftast framställer arbetarhistoria och kvinnohistoria som forskningsområden som växte fram ur 1970-talets vänsterradikala rörelser respektive kvinnorörelse. Författaren Daniel Nyström menar att en sådan historieskrivning har resulterat i att arbetar- och kvinnohistorisk forskning som bedrevs före 1970-talet har marginaliserats. Hans syfte är att undersöka grunderna för den här historieskrivningen.

Nyström griper sig an sin uppgift genom två frågeställningar. Dels vill han undersöka vilka betoningar och gränsdragningar historieskrivningen gör när den skriver fram arbetarhistoria och kvinnohistoria som ett resultat av 1970-talets radikala strömningar, dels undersöker han vilka vetenskap-

liga normer som karakteriserade forskningen före 1970-talet. Nyström undersöker med andra ord vilka likheter och skillnader som finns mellan forskningen före och efter den tänkta brytpunkten benämnd "när forskningen blev radikal". Tanken är att likheter försvagar den historiografiska berättelsen om arbetarhistoria och kvinnohistoria, medan skillnader stöder den. Avhandlingen är upplagd som två delstudier. Ett kapitel som behandlar historieskrivningen följs av undersökningar av tidig kvinnohistoria och arbetarhistoria fördelade på fyra kapitel. Nyström visar hur den tidigaste historieskrivningen från omkring 1980 ställer forskning från 1950- och 1960-talen som en motbild till den nya forskning som inspirerats av de radikala rörelserna. I historieskrivning från 00-talet spelar gränsdragningar mot den tidiga forskningen mindre roll, men de radikala strömningarna framhävs som impulsgivare till forskningen.

Avhandlingens delstudie om historiografiska berättelser visar att gränsdragningen mellan arbetar- och kvinnohistoria före och efter brytpunkten konstrueras i termer av en rad skillnader. Det handlar om skillnader mellan förklarande och beskrivande forskning, mellan forskning som betonar vikten av (sambands)teori i historievetenskapen och empirisk historieforskning, forskning där maktperspektivet är centralt respektive frånvarande med mera. Genom framhävandet av skillnader kan historiografien beskriva brytpunkten som en period av vetenskapliga framsteg. Nyström visar på så sätt att den historiografiska berättelsen framställer maktperspektivet som ett konstituerande element för ett forskningsområde.

I den andra delstudien av ett urval om åtta avhandlingar samt recensioner från perioden 1957–1978 står vetenskapliga normer i fokus. Urvalskriteriet är att avhandlingarna var mycket uppmärksammade i sin samtid men behandlas sparsamt eller inte alls i den historiografiska litteraturen. Nyström visar hur den tidiga forskningen var en del av samtida inomvetenskapliga processer. Den var delaktig i ett vetenskapligt meningsutbyte om vad som var bra forskning, där forskare med olika uppfattningar intog skilda positioner och med sin kritik, både ris och ros, sökte påverka forskningens vägval. I ett av kapitlen förs undersökningen ett steg längre när en arbetarhistorisk avhandling från 1957 jämförs med två avhandlingar från mitten av 1970-talet och här får Nyström fram intressanta resultat. Den tidiga avhandlingen behandlas av de senare på liknande sätt som historiografien gör när den framställer tidig forskning som en motbild. Nyström lyfter i stället fram likheter mellan avhandlingarna i centrala avseenden som problemformulering, förklaringsmodeller, teori och maktperspektiv. När betoningen ligger på viktiga likheter visar sig, menar författaren, en kontinuitet över tid i forskningen i stället för skillnad, förändring och framsteg.

Nyström påbörjar här en alternativ historieskrivning som gör gällande att

arbetarhistoria och kvinnohistoria växte fram i en inomvetenskaplig process under längre tid. Den radikala strömningen på 1970-talet ges likväl en viktig plats i historiografin då den fick ämnesinriktningarna att framträda tydligare: ett stort antal avhandlingar skrevs på 1980-talet och många av den tidens nya forskare var inbegripna i livlig debatt. Förklaringen till historiografins skarpa gränsdragningar ligger, enligt Nyström, inte på ett vetenskapligt plan utan i positioneringar som uttryck för en ny generation forskares önskan om att vara en del av en progressiv utveckling. Nyström framhåller, genom att hänvisa till Clare Hemmings kritiska analys av historiografin om feministisk forskning, att historiografisk forskning överhuvudtaget söker skillnader genom att betona förändring och framsteg i forskningen. På så sätt följer svensk arbetar- och kvinnohistoria en logik som påvisats i historiografisk forskning generellt. Nyström kan därför hävda att hans betoning av likheter i forskningen över tid inte endast är ett bidrag till historieskrivningen om arbetarhistoria och kvinnohistoria utan också ett teoretiskt resultat med giltighet för historiografi i allmänhet.

Nyström har utan tvekan tagit sig an ett viktigt ämne och för diskussionen om forskningshistoriografins betydelse för vetenskapliga processer framåt på flera punkter.

Samtidigt är resultatet relativt givet. Resultatet att "68-generationen" av historiker ville skriva in sig i en progressiv utveckling och därför överdrev skillnader gentemot den tidigare generationen ingår i en allmänt bekant dynamik mellan generationer. Här hade Nyström kunnat gå djupare och gett läsaren mer insikter i hur kontinuiteten i tid tar sig uttryck i forskningen, särskilt kring maktperspektivet. Hur mer exakt artikulerades maktanalysen i den tidiga forskningen? Vilka likheter finns med brytpunktens forskning som ger stöd för Nyströms framhävande av kontinuitet? Det antyds i den delstudie som nämndes ovan men ges inte tillräckligt utrymme i avhandlingen. En sådan fördjupning skulle utgöra de första stegen mot den alternativa historiografin som Nyström föreslår.

Stockholms universitet

LEIF WEGERMAN

Elisabeth Elgán, *Att ge sig själv makt: Grupp 8 och 1970-talets feminism* (Stockholm & Göteborg: Makadam förlag 2015). 295 s.

Bland 1970-talets sociala och politiska rörelser hör Grupp 8 till de mer namnkunniga. Organisationen var med sin utbredning och dess stora antal aktiva medlemmar ett av de tydligaste uttrycken för den nya kvinnorörelsen